

Robert Knoth i Antoinette de Jong

Mak. Śladami afgańskiej heroiny

w ramach wystawy: *Świeże spojrzenie. Nowe formy narracji wizualnej*

Kuratorka: Iris Sikking

Od jasnych, ukwieconych pól Afganistanu po betonową dżunglę Londynu – projekt *Mak* ukazuje międzynarodową ścieżkę produkcji i dystrybucji heroiny. Przedstawiając mroczną i skomplikowaną stronę globalizacji, ujawnia konteksty i konsekwencje podróży tego narkotyku ze Wschodu na Zachód, wraz z uzależnieniami, konfliktami, chorobami, przestępczością i ubóstwem, które pozostawia on za sobą. Album i multimedialna wystawa stanowią materializację dwudziestu lat reporterskiej aktywności Antoinette de Jong i Roberta Knotha, relacjonujących powstanie talibów, amerykańską interwencję po 11 września, a także niedawny nagły wzrost produkcji opium.

To, co zaczęło się na początku lat dziewięćdziesiątych jako seria reporterskich zleceń, z czasem zmieniło się w osobisty projekt i ścisłą współpracę Knotha i de Jong. Ich podróż zaczyna się w Afganistanie, ciągnie przez Azję Środkową, Bałkany, Dubaj, Somalię i kończy w Londynie. Ten nowoczesny trakt handlowy, mroczna wersja starożytnego jedwabnego szlaku, ożywa dzięki głosom, twarzom i historiom rolników, żołnierzy, przemytników, więźniów, bankierów, prostytutek, narkomanów i funkcjonariuszy straży granicznej. Te historie łatwo przeoczyć lub pominąć jako zbyt skomplikowane dla mediów głównego nurtu, dla De Jong i Knotha stanowiły one jednak kluczowe elementy ich wnikliwego dochodzenia.

Kiedy projekt rozrósł się zaczął ukazywać sieć uprawy maku i dystrybucji heroiny na całym świecie, wyszedł poza ciasne konwencjonalne formaty dziennikarskie, domagając się własnego, bardziej pogłębionego środka wyrazu. Wskazywanie połączeń między popytem a podażą i między Europą a miejscami konfliktów, które mogą wydawać się tak odległe w serwisach informacyjnych, złożoność i globalna skala *Maku* pokazuje historię niełatwą do opowiedzenia, ale ważną dla nas wszystkich.

Dorobek **Antoinette de Jong** (1964, Holandia) i **Roberta Knotha** (1963, Holandia) charakteryzuje się autonomicznym, nowoczesnym podejściem i naciskiem na tworzenie pełnometrażowych filmów dokumentalnych, w których próbują oni ukazać złożoność różnorodnych zagadnień społeczno-ekonomicznych i politycznych oraz ich wpływu na życie „zwykłych” ludzi. Knoth i de Jong w swoich pracach szukali sposobów połączenia dokumentalnego hiperrealizmu z abstrakcyjnymi elementami sztuki i literatury.

Od dwudziestu lat De Jong i Knoth relacjonują liczne konflikty, tworząc rozbudowane historie i reportaże dla międzynarodowych mediów. Ich projekty były prezentowane na całym świecie; opublikowali oni wiele albumów i otrzymali nagrody World Press Photo oraz Deutscher Fotobuchpreis. Obecnie pracują nad cyklem fotografii i wideo przedstawiającym japońskie krajobrazy z rejonu Fukushima i ukazującym relację między człowiekiem a naturą, zatytułowanym *Tree and Soil* (jego premiera planowana jest w 2016 roku).

Instalacja czterokanałowa, 44 min

Fotografie i tekst: Robert Knoth i Antoinette de Jong

Montaż: Peter Claassen (Meerzicht)

Dźwięk: Mark Glynne (Anthill)

Lista archiwalnych nagrań oraz spis instytucji finansujących projekt:

www.paradox.nl/poppy

Kuratorka: Iris Sikking